

Влада на Република Северна Македонија
- ПРЕТСЕДАТЕЛ -

Мандатно писмо за министерката за образование и наука
3 септември 2020 година

Почитувана министерка Царовска,

На парламентарните избори кои се одржаа на 15 јули 2020 година граѓаните на Република Северна Македонија избраа да продолжиме да ја движиме државата напред. Нивниот глас за коалицијата која ја формираше новата Влада со мандат од 2020 до 2024 година е нивната сопствена инвестиција во полза за подобар живот за себе, за своите семејства и своите заедници. Гласот на секој граѓанин е глас за одбрана од КОВИД-19 и за успешно справување со здравствено-економската криза, глас за новата македонска економија, за нови и добро платени работни места, за правна и праведна држава, за чиста и здрава животна средина, за функционална инфраструктура, за ефикасно поврзување дома и со светот, за силна национална култура по угледот на европската култура и за образование кое младите генерации ги подготвува за подобра сегашност и подобра иднина.

Во изворното значење на зборот „министер“ се содржани службата, грижата и помагањето на граѓаните. Вие, како министер, морате да го разберете гласот на граѓанинот како прецизна насока која доаѓа од највисоко ниво и од која нема отстапување. Морате да им служите на сите граѓани, без разлика на нивната етничка и партиска припадност, пол, род, сексуална ориентација, родов идентитет, раса, боја на кожа, потекло, припадност на маргинализирана група, јазик, социјално потекло, образование, религија, политичко уверување, друго уверување, попреченост, возраст, семејна или брачна состојба, имотен статус, здравствена состојба, лично својство и општествен статус. Очекувам дека во извршувањето на Вашите должности и во остварувањето на Програмата за работа на Владата 2020-2024 година ќе се вклучите без задршка и со целосна професионална посветеност. Имаме сериозна и суштинска

Влада на Република Северна Македонија
- ПРЕТСЕДАТЕЛ -

обврска агендата за која се обврзавме пред граѓаните да ја остваруваме со максимален вложен напор, преку ефективно извршување за најдобри можни резултати. Овој начин не познава компромиси и оправдувања и вклучува постојана изложеност пред јавноста на која ќе ѝ ги ставиме на располагање сите механизми за да ја следи нашата работа.

Вие сте дел од Владата која отворено ја презентира својата работа и е достапна за секој граѓанин на Република Северна Македонија. Јас, како претседател на Владата ќе ја унапредам структурата на мојот кабинет со цел да бидам уште поотворен премиер и да обезбедам постојана двонасочна комуникација со сите граѓани и заедници на кои им е потребна помош од мене и моите служби, но и за да можам да ги примам и разберам сите идеи и иницијативи кои доаѓаат од јавноста. Ве задолжувам и Вас на редовна и отворена комуникација со сите граѓани и засегнати страни во општеството преку унапредување на каналите за респонзивност, инклузивност и партиципативност.

Вашата работа секојдневно ќе се следи и мери. Ако сте посветени, отчетни и одговорни ќе имате одлични резултати и ќе продолжите да работите уште подобро за уште повеќе резултати. Во спротивно, граѓаните ќе реагираат и тоа ќе предизвика кадровски промени. Само така е исправно и чесно пред зборот кој сме го дале пред граѓаните. Затоа, првите заклучоци за Вашата работа ќе ги донесам после истекот на првите 100 дена од мандатот, односно на истекот на оваа 2020 година, после што се можни промени. На истекот на секоја година ќе вршиме методолошка анализа на реализацијата на зададените цели и на севкупното Ваше работење.

Номинирајќи Ве за министерка до Собранието на Република Северна Македонија, бев убеден дека можам да сметам на Вашата целосна одговорност и посветеност во извршување на должностите. Токму затоа, очекувам резултати веднаш. Граѓаните имаат очекувања, а Вие сте на оваа позиција за да направите сè што е потребно за оваа Влада да ги исполни очекувањата.

Влада на Република Северна Македонија
- ПРЕТСЕДАТЕЛ -

Верувам дека иднината е во младите. Затоа еден од врвните приоритети ќе биде развој на образовниот систем. Овие цели стануваат уште поактуелни во време во кое се справуваме со старите и нови предизвици, време кое светот го врзува за четвртата индустриска револуција и кое наметнува сосема нови барања пред идните генерации. Владата ќе развива квалитетно образование достапно на сите; образование кое ќе создава кадри кои ќе размислуваат логички и критички и ќе донесуваат заклучоци базирани на факти, докази и анализи. Сакаме образование што ќе изгради личности кои ќе ги почитуваат и негуваат граѓанските права, толеранцијата и различностите, ќе се воспитуваат и образуваат во духот на мултикултурализмот и ќе се оспособат за позитивен одговор на побарувачката на пазарот на труд.

Нашето образование мора да се приспособува и на новите глобални предизвици. Пандемијата на КОВИД-19 ни покажа колку е важно образовниот систем да се менува, приспособува и осовременува.

Имајќи го ова предвид во Вашиот мандат очекувам:

- Да организирате образовен процес кој ќе одговори на предизвикот со здравствената криза:
 - Наставата да биде организирана од далечина, освен во оние средини каде просторните услови дозволуваат настава со физичко присуство со почитување на здравствените протоколи. Еден владин тим целосно да се посвети на развојот на дигитални форми и содржини во образованието.
 - Со помош на домашните програмерски куќи и поддршка од информатичко-техничките факултети да креираме централна национална платформа со двонасочна комуникација, база со примери на добри практики, наставни планови и програми, електронски учебници, електронски портфолија на наставниците, електронско досие на

Влада на Република Северна Македонија
- ПРЕТСЕДАТЕЛ -

учениците и слично, педагошка евиденција и документација, која ќе биде лесна за користење од страна на наставниците, учениците и родителите, но и од образовните институции;

- Да обезбедите пристап до образовниот процес за сите деца без разлика на проблемите со кои се соочуваат.
- Во првите 3 месеци да спроведете целосна анализа на резултатите од ПИСА тестирањето и да дадете конкретни препораки за вистински и ефикасни реформи во образованието;
- Да градите мотивирани наставници, да инвестирате во кариерниот развој и унапредувањето на наставниците, а нивните плати да ја вреднуваат и надградбата на кадарот. Да предложите модел за соодветно вреднување на трудот на наставниците. Клучот на успехот е наставникот;
- Да подготвите и до Владата да предложите Национална стратегија за дигитализација на образованиот систем;
- Да продолжите со фокусот на дуалното образование за да одговориме на потребите на пазарот на трудот и да ја намалиме младинската невработеност;
- Да ја ревидирате Методологијата за пишување и издавање учебници. Да се ревидираат одредени учебници поради застареност на содржините, несоодветност на јазикот и стереотипи кои мора да ги надминуваме;
- Да продолжите со изградба и реконструкција на основни и средни училишта во Аеродром, Студеничани, Бутел, Велес, Тетово, Чучер -Сандево, Чаир, Кисела Вода, Куманово, Арачиново и други;
- Да извршите изградба, реконструкција, санација и обезбедување на енергетска ефикасност на студентските домови;
- Во соработка со Владата, да формирате Оддел за научни истражувања во рамките на Фондот за иновации и технолошки развој. Од буџетот на Одделот ќе се финансираат национални научноистражувачки проекти што ќе ги зајакнат капацитетите на универзитетите и научните институти со ставање во функција на постојната научноистражувачка опрема;
- Да направите систем со кој полесно ќе се задржуваат најдобрите дипломирани студенти да работат научноистражувачка и високообразовна дејност на универзитетите и научните институти, преку побрзи процедури на одобрување

Влада на Република Северна Македонија
- ПРЕТСЕДАТЕЛ -

на вработување и стипендирање на нивните докторски студии. Најквалитетниот кадар да остане и да ги едуцира младите во државата;

- Да поддржите зголемување на конкурентноста на универзитетите и овозможување нивна соработка со престижни странски универзитети;
- Да воведете стипендирање на магистерски студии од дефицитарните струки, како и стипендирање на талентирани студенти што ќе овозможи задржување на младите да студираат во земјата;
- Да поставите механизми за конкурентност и евалуација во високото образование во согласност со критериумите на Шангајската листа и рангирање на универзитетите со цел зголемување на квалитетот на високото образование;
- Да спроведувате и други активности согласно заложбите и Програмата на Владата на Република Северна Македонија 2020 - 2024 година.

Истовремено, како министерка за образование и наука во Владата на Република Северна Македонија од Вас очекувам:

- Да бидете прв чувар на Уставот и законите и да осигурате дека Министерството за образование и наука ги исполнува сите законски обврски, дека сите носители на јавни функции и службениците кои работат под Ваша надлежност еднакво се одговорни пред законот и Уставот, а Уставот и законите се спроведуваат еднакво за сите;
- Да бидете пример за добро управување и да осигурате дека носителите на јавни функции и службениците кои работат под Ваша надлежност се придржуваат до највисоки стандарди за одговорно и етичко управување;
- Да осигурате дека Министерството за образование и наука навремено, правично, ефикасно и ефективно одговара и ги решава прашањата и постапките од граѓаните и правните лица на тој начин оправдувајќи ја и стекнувајќи ја довербата на граѓаните и јавноста;
- Да ја продолжите примената и да ги унапредите политиките на финансиска транспарентност и отчетност;
- Да бидете отворени и инклузивни кон граѓаните, стручната јавност, граѓанското општество и опозицијата во креирањето и спроведувањето на јавните политики со цел да се обезбедат квалитетни политики базирани врз докази и консензуалност во општеството;

Влада на Република Северна Македонија
- ПРЕТСЕДАТЕЛ -

- Да осигурате дека државните ресурси не се користат за партиски и изборни цели и дека на административните службеници и вработените во јавниот сектор не им се вршат партиски влијанија;
- Да ја унапредувате родовата еднаквост и правичната застапеност и постојано да го имате предвид мултиетничкиот карактер на земјата.

Ви пожелувам многу среќа, здравје и успешен мандат.

Искрено Ваш,

Зоран Заев

Претседател на Владата на Република Северна Македонија